

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

О.Б. Жильцов
2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА

Галузь знань 0202 Мистецтво

Спеціальність 8.02020701 Дизайн

Інститут мистецтв

2016 – 2017 навчальний рік

Розподіл годин відповідає навчальному плану. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА»
для галузі знань 0202 «Мистецтво», напряму підготовки 8.02020701 «Дизайн».

Розробники: доцент кафедри дизайну
Київського університету імені Бориса Грінченка
Брюханова Г.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв

Протокол від «29» вересня 2016 року № 2

Завідувач кафедри дизайну Н.І. Кравченко

ЗМІСТ

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
II. ПРОГРАМА	10
III. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	17
IV. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	17
V. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.....	18
VI. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	20
VII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ	21
VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	22

Мета курсу «ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА»

- засвоїти комплекс теоретичних знань і практичних умінь із передавання інформації за допомогою візуальних засобів.

Завдання навчальної дисципліни: навчити студентів орієнтуватися в сучасних тенденціях графічного дизайну; розкрити роль інфографіки як ключового засобу візуалізації інформації; вивчити основні принципи візуалізації даних, інформації та знань; ознайомитися з особливостями різних видів візуалізації: діаграм, графіків тощо; дослідити специфічність застосування типографіки та інфографіки в галузі масових комунікацій; навчити створювати типографіку та інфографіку за допомогою графічних редакторів і спеціалізованих програм.

Знання з підготовки до друку закріплюється в процесі проходження виробничої практики, практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи, конспектування, а також контрольним опитуванням по вивченій темі.

Основні форми організації навчального процесу — робота в аудиторії, за комп'ютером, під контролем педагога, а також виконання самостійних проектів та начерків — за літературою та репродукціями, за зразками, за уявою.

Самостійна робота з Типографіки та інфографіки передбачає консультування під час аудиторних робіт. Кожне завдання після оцінки обговорюється із студентами для визначення позитивних сторін та помилок.

Загальні компетентності (світоглядна, громадянська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька, самоосвітня), а саме:

- Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань.
- Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
- Володіння інформацією щодо об'єктивного стану ринку дизайнерських послуг.
- Уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби дизайн-діяльності.
- Обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації.

- Здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання.
- Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.
- Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові компетентності базові (Організаційна, Мистецтвознавча) та спеціальні (Проектно-творча, Технологічна), а саме:

- Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати дизайнерську діяльність та взаємодію її суб'єктів.
- Володіння професійним термінологічним апаратом.
- Знання історії та теорії стилів, напрямів і течій у мистецтві й дизайні.
- Здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл дизайну, методів та авторських приймів провідних дизайнерів.
- Володіння різними методиками проектування об'єктів графічного дизайну (поліграфічна продукція, пакування, фірмовий стиль, плакат, книжкова графіка, носії реклами, медіа-простір тощо).
- Володіння знаннями й уміннями у галузі інформатики та комп'ютерних технологій з дизайн-проекування.
- Здатність до формування необхідного обсягу фахової інформації з різних джерел (електронних, письмових, архівних і усних) для виконання конкретного дизайнерського завдання.

Результати навчання (знання та практичні навички й уміння)

Знання:

- принципи колористики та кольору для візуалізації даних;
- правила роботи з графічними редакторами;
- особливості використання простої та складної типографіки та інфографіки для видань різних типів;
- способи застосування шрифтів та інфографіки різних типів залежно від

типу даних.

Практичні навички та уміння:

- класифікувати способи візуалізації інформації та підбирати найефективніші з них для конкретних випадків;
- визначати для застосування оптимальний тип типографіки та інфографіки. здійснювати візуалізацію, використовуючи технічні засоби програм роботи з графікою;
- працювати у програмі Microsoft Excel, будувати графіки та діаграми на основі запропонованих даних;
- виконувати візуалізацію знань за допомогою програм Corel Draw, Photoshop, Illustrator.

Практичні результати навчання:

- Здатність до застосування засобів художньо-образного проектування
- Готовність до фахової діяльності в галузі графічного дизайну, дизайну середовища, дизайну реклами
- Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері дизайну. Мисленнєва активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.
- Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Здатність до самоосвіти, самоаналізу і самовдосконалення.

І. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів відповідних ECTS: 4	Галузь знань 0202 Мистецтво	Нормативна
		(за вибором)
	Напрямок підготовки	Рік підготовки: 6-й
		Семестр
		11-й
Змістових модулів – 2	8.02020701 "Дизайн"	Всього за семестр
		120
Загальна кількість годин - 120		Аудиторні
		56 год.
		Лекції
		4 год.
		Практичні
		52
Тижневих годин для денної форми навчання: 4	Освітній рівень: другий магістерський	Самостійна робота
		56 год.
		МКР: 8 год
аудиторних – 56		залік
самостійної роботи студента - 56		

II. Структура навчальної дисципліни 11 семестр						
№ п/п	Назви розділів, тем	Аудиторна робота		Самостійна робота	МКР	Всього годин
		Лекції	Практичні заняття			
Змістовий модуль I. Історія виникнення типографіки та інфографіки як засобу візуалізації інформації						
1	Поняття дисципліни. Типографічні прийоми в інфографіці.	2	12	14		28
2	Класифікація засобів та застосування інфографіки.		12	14		26
	Всього у модулі годин	2	24	28	4	58
Змістовий модуль II. Векторна і растрова графіка						
3	Етапи створення інформаційної графіки.	2	8	8		18
4	Засоби впливу в інфографіці.		10	10		20
5	Шрифти в інфографіці.		10	10		20
	Всього у модулі годин:	2	28	28	4	62
	Всього годин за навчальним планом:	4	52	56	8	120

II. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Історія виникнення типографіки та інфографіки як засобу візуалізації інформації.

Тема 1.

Поняття дисципліни. Типографічні прийоми в інфографіці

Лекція 2 год.

Інфографіка — це графічний спосіб передачі інформації, даних і знань.

Однією з основних функцій інфографіки є вираження за допомогою зображення інформації, яку неможливо (або з гіршим ефектом) донести за допомогою тексту.

Виділяють такі засоби візуалізації інформації: статична (зображення, презентація тощо), динамічна (анімаційний ролик), інтерактивна (веб-рішення, в яких можна обрати параметри відображення інформації).

У журналістиці переважно застосовується статична візуалізація. Залежно від кількості даних, інфографіку поділяють на просту та складну. Для візуалізації даних застосовують графіки, діаграми, гістограми тощо. Для відображення структури, сукупності даних — організаційні діаграми, схеми, карти зображення. Візуалізацію знань застосовують для надання графічної форми процесам, складним структурам.

Періодичні видання неоднаково використовують інфографіку. Одні видання вважають її повноцінним елементом газети, інші ставляться як до декоративного оформлення текстової інформації. Інфографіка — універсальний засіб передачі інформації.

Перші прототипи інфографіки датуються XVII ст. Візуалізація здебільшого відбувалась у сфері картографії. Інноваційними вважають географічні карти Вільяма Сміта та карти погоди Френсіса Гальтона, кругову діаграму

Флоренс Найтингейл, що в 1858 р. наочно продемонструвала смертність солдат у Кримській війні, та географічну діаграму Чарльза Мінарда, в якій у 1869 р. він відтворив поразку армії Наполеона 1812 р.

У XX ст. почався новий етап в історії інфографіки. Виникають перші фундаментальні праці теоретиків інфографіки, зокрема Жана Бертена (1967 р.). Великий внесок у дослідження візуальних комунікацій зробив Едвард Тафті, автор книг «Visual Display of Quantitative Information», «Visual Explanations»*.

Цифрові технології останніх десятиліть значно розвинули інфографіку — з'явилися анімація та динамічні зображення як нові форми візуалізації інформації.

Відкриваються окремі підрозділи інформаційних агентств, що займаються підготовкою виключно візуальної інформації.

Практична робота – 12 год.

Студент повинен намалювати генеалогічне дерево своєї родини, використовуючи структурну діаграму або «дерева».

Наочність:

Зображення в цифровому вигляді.

Мета:

Освоєння роботи в програмі Adobe Illustrator. Використання засобів створення та перетворення об'єктів.

Завдання:

Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

План виконання практичної роботи.

I етап – 6 год.

1. Збір та аналіз інформації
2. Підготовка зображень.

II етап – 6 год.

3. Виконання композиції.

4. Завершення роботи, робота з кольором.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для створення і обробки зображень (Adobe Illustrator, Photoshop).

Рекомендована література: 2, 3, 5, 9

Підготувати реферат та підібрати добірку прикладів інфографіки за обраною темою:

- Історія розвитку інфографіки у картографії.
- Використання інфографіки у періодичних виданнях: історія та сучасність.
- Відомі розробники інфографіки XVIII-XIX ст.
- Використання інфографіки у дитячих виданнях (наочних посібниках, рекламних буклетах тощо).

Тема 2.

Класифікація засобів та застосування інфографіки.

Практична робота – 12 год.

Підготувати інфографіку — карту України, на якій відобразити місця проживання етнічних меншин (місце розташування замків та фортець, історичних пам'яток тощо).

Наочність:

Зображення в цифровому вигляді.

Мета:

Освоєння роботи в програмі Adobe Illustrator. Використання засобів створення та перетворення об'єктів.

Завдання:

Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Тема 3.

Етапи створення інформаційної графіки

Лекція – 2 год.

До простої інфографіки належать: таблиці, кругові діаграми, графіки, карти, логічні схеми. Приклади комбінованої

інфографіки: текстові блоки, фотографії, карти, таблиці, діаграми, кліпарти. Найпоширеніший вид інфографіки — графіки.

Лінійний графік застосовується для статистичних даних. Графік розсіювання вдало демонструє закономірності у процесах.

Діаграми візуалізують співвідношення даних. Види діаграм: стовпчикова, кругова, кільцева, лінійна, площинна, пелюсткова, теплова, діаграма розсіювання, гістограма. Нині одним із популярних видів діаграми є хмара тегів. Вона порівнює слова або вислови у тексті або наборі даних, визначаючи для кожного свій розмір шрифту. Він залежить від розміру параметру. Структурні діаграми використовуються для відображення структури даних і взаємозв'язку між елементами.

Для візуалізації процесу, що складається з послідовних дій, використовують формалізовані та неформалізовані блок-схеми, а також діаграми циклічного процесу для відтворення дій, що повторюються.

Карти застосовують у разі необхідності візуалізувати об'єкти, що залежать від місцезнаходження. Розрізняють географічні, фотографічні, тематичні, дорожні карти та картограми, архітектурні плани та схеми маршрутів.

Ілюстрація відтворює процес чи явище у неформалізованому вигляді — через сюжет або метафору передає етапи процесу.

Етапи створення інфографіки.

На першому етапі — визначення призначення інфографіки та читацької аудито-

рії, на яку розраховане зображення. Від цього залежить вид інфографіки, що буде обраний. Потрібно також запевнитися, що таке представлення даних буде ефективнішим за звичайний текст.

На другому етапі збирають дані за темою. Дані можуть бути представлені в різних форматах: графіка, текст, відео тощо. Збирання даних залежить від теми, детальності та достовірності відтворення фактів.

На етапі систематизації даних зібрана інформація подається у вигляді плану, схематичного зображення майбутньої інфографіки. Створюється чернетка зі слів, посилань, зв'язків для згрупування даних та візуалізації інформаційних потоків за допомогою блок-схеми. Для друкованої інфографіки використовують схематичне зображення, а для динамічної — розкадровки. Під час встановлення основних і другорядних об'єктів визначається центральне зображення (для друкованої) або принцип організації послідовності кадрів (у динамічній). Також визначається кольорова схема, що допомагає впорядкувати сприйняття.

Останнім етапом є власне створення інфографіки.

Практична робота – 8 год

Здійснити візуалізацію процесу додрукарської та друкарської підготовки періодичного видання.

Мета:

Обрати найефективніші типи інфографіки для створення проекту

Завдання:

Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для створення і обробки зображень (Adobe Illustrator, Photoshop).

Рекомендована література: 2, 3, 5, 9

Тема 5.

Шрифти в інфографіці.

Практична робота – 10 год

Розробити макет інфографіки до журналістського матеріалу, використовуючи алегорію.

Мета:

Обрати найефективніші типи інфографіки для створення проекту

Завдання:

Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для створення і обробки зображень (Adobe Illustrator, Photoshop).

Рекомендована література: 1, 3, 5, 7

Рекомендовані інтернет-ресурси: 2, 4

Тема 6.

Шрифти в інфографіці.

Практична робота – 10 год

Підготувати комбіновану інфографіку: текстові блоки, фотографії, карти, таблиці, діаграми, кліпати (як українці готуються до Нового року: покупка подарунків, приготування святкових страв до столу, відвідання ялинкових базарів тощо).

Завдання:

Виконати роботу за попередньо створеним ескізом.

Матеріали для виконання завдань за темою: комп'ютер, програмне забезпечення для створення і обробки зображень (Adobe Illustrator, Photoshop).

Рекомендована література: 1, 3, 5, 7

Підготувати реферат на тему за вибором студента:

1. Закони сприйняття інформації. Феномен кліпової свідомості.
2. Сучасна шрифтова культура.

3. Використання загальноприйнятої візуальної мови.
4. Аналіз символів та їхній вплив на аудиторію.
5. Кольорове кодування.

Рекомендовані інтернет-ресурси: 2, 4

ІІІ. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Години	Бали
	11 семестр	52	308
1	Створити генеалогічне дерево своєї родини засобами інфографіки.	12	66
2	Підготувати інфографіку — карту України, на якій відобразити місця проживання етнічних меншин.	12	66
3	Здійснити візуалізацію процесу додрукарської та друкарської підготовки.	8	44
4	Розробити макет інфографіки до журналістського матеріалу, використовуючи алегорію.	10	55
5	Підготувати комбіновану інфографіку: як українці готуються до Нового року.	10	55

ІV. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Години	Бали
	11 семестр	56	70
1	Підготувати реферат та підібрати добірку прикладів інфографіки за обраною темою	14	20
2	Проаналізувати тенденції у використанні інфографіки в певному виданні-презентація	14	20
6	Збір, аналіз та підготовка матеріалів, систематизація, групування символів, візуалізація	8	5
7	Підготувати реферат та підібрати добірку прикладів інфографіки за обраною темою	10	20
8	Аналітика та обробка інформації. Систематизація, групування символів, візуалізація інтерактивних потоків.	10	5

V. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення магістрів із дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях 6.1 - 6.4.

Таблиця 6.1

№ п/п	Вид діяльності	Макс кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	2	2
2	Відвідування практичних, лабораторних занять	1	26	26
3	Робота на практичному, лабораторному занятті	10	26	260
4	Самостійна робота	5	14	70
5	ІНДЗ	30	1	30
6	МКР	25	2	50
Підсумковий рейтинговий бал				438

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю 7 семестр

Розподіл балів, які отримують студенти (11 семестр)

Таблиця 6.2

Поточне тестування та самостійна робота							ІНДЗ	Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2								
T1	T2	МКР	T3	T4	T5	МКР	30	438	4,4	100	
87	86	25	61	75	49	25					

азом за семестр – 438 бали. (коефіцієнт визначення успішності – 4,4; наприклад: $352 \text{ балів} : 4,4 = 80 = C$ за шкалою ECTS)

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат.

➤ **Комп'ютерного контролю:** тестові завдання.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самооаналіз.

➤ **Представлення навчально-методичних та творчих робіт.**

Таблиця 6.3

Порядок переведення рейтингових показників успішності		
Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
A	90-100	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих "грубих" помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань (умінь), з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу магістра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує магістр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються заняттях.

Модульний контроль знань магістрів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VI. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні*: лекція (традиційна, проблемна,) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні*: вправи, начерки, замальовки, рисунки, етюди.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедукти-

вні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з використанням рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю) знань студентів з навчальної дисципліни «ТИПОГРАФІКА ТА ІНФОГРАФІКА».

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Акименко О. Навіщо інфографіка читачам, журналістам, редакторам, власникам медіа? [Електронний ресурс] / О. Акименко // ВмеІООслов: веб-сайт / учред. : Александр Акименко. 2010. Инфографика: страница-рубрика. — 2010. — 23 марта. — Режим доступа : vmestosiov.info.
2. Боумен У. Графическое представление информации / У. Дж. Боумен; под. ред. В. Ф. Венда; пер. с англ. А. М. Пашутина. — М. : Мир, 1971. — 224 с.
3. Данилец А. В. Инфографика в современной коммуникации. Коммуникационные системы в политике и бизнесе / А. В. Данилец. — СПб. : СПбУЕФ, 2009.
4. Инфографика [Электронный ресурс] / Ежемесячный журнал. -
5. 2011-2012 pp.
6. Иванов В. Ф. Техніка оформлення газети : курс лекцій / В. Ф. Иванов — К. : Т-во «Знання»; КОО, 2000. - 222 с.
7. С. Некляев С. Е. Инфографика: принципы визуальной журналистики. Современное журналистское образование: технологии и особенности преподавания / С. Е. Некляев. — М. : Медиа-Мир, 2008. — 248 с.

Комплекс навчальних програм

8. Чепмен Н. Цифровые технологии мультимедиа. — 2-е изд. / Найджел Чепмен, Дженни Чепмсп / Пер. с англ. — К. : Диалектика, — 624 с.

Додаткова:

9. Доброва И. Инфографика: шаг вперед, два назад? [Электронный ресурс] / И. Доброва // Infografer: веб-сайт / учред. : Ирина Доброва. — 2009. — Книжная полка: страница-рубрика. — 2010. — 25 япваря. — Режим доступа : ġinfografcr.ru (10.09.10)
10. Курій С. Символіка кольору. Як колір впливає на психологію людей? [Електронний ресурс] / С. Курій // Психологія: веб-сайт / Психологія: сторінка-рубрика. — Режим доступа : itstechnology.ru (4.12.10)
11. Михалькевич А. Законы композиции / А. Михалькевич // Искусство web: веб-сайт / засн. : Александр Михалькевич. — 2006. - Школа web-дизайна: страница-рубрика. — Режим доступа : miklialkevich.narod.ru (14.11.10)
12. Соловьева Т. В. Инфографика в медийном и учебном текстах / Т. В. Соловьева // Вестник новгородского государственного университета. — 2010. — №57. — С. 79.
13. Тафти Э. Представление информации [Електронний ресурс] / Э. Тафти // Эдвар Тафти. Ру: веб-сайт / учред. : Сергей Сурганов. - 2010. — Представление информации: страница-рубрика. — 2010. — 7 ноября. — Режим доступа : edwardtufte.ru (7.12.10)
- 14.5 шагов для создания хорошей инфографики // Редакторский портал: веб-сайт / засн. : Украинская ассоциация издателей периодической прессы. — 2009. — Дизайн. Верстка. Инфографика: страница-рубрика. — 2010. — 5 июля. — Режим доступа : redac- tor.in.ua

(7.08.10)

15. Edelstain A.S. Total Propaganda. From Mass culture to Popular culture. — Malwah etc., 1997. — 67 p.
16. Eric K. Meyer Designing Infographics. Hayden Books, 1997.
17. Edward R. Tufte Beautiful Evidence. Cheshire. CT: Graphics Press, 208 p.

Интернет-ресурсы

1. <http://forum.rudtp.ru/>
2. <http://www.adobe.com/ru/>
3. <http://www.scanclub.narod.ru/>
4. <http://kak.ru/events/#schools>
5. <http://www.intuit.ru/courses.html>
6. <http://obzor.com.ua/dtp/>